ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ತರಿಸಿ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಗೌರವ ತರುವಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಟೇಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಕು. ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಅಲ್ಲಿ ಟೇಪ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿನಿಟ್‌ಬುಕ್ಸ್ ಇವನ್ನು ಟ್ಯಾಂಪರ್ ಮಾಡುವ ಮಿಷನರಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣನ್ನೂ ಕೂಡ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೆಷನರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ತರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜೋಪಾನವಾಗಿ ತರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Revised Budget Estimates for 1972-73—Demand for Grants

(Demand Nos. 17 and 37)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ನನಗೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 12 ಗಂಟೆವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಓಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಈ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಾದ್ದರಿಂದ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಪವಿತ್ರತೆ ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೆಳೆದಿದೆಯೇ ವಿನಃ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡಿ.ಪಿ.ಐ., ಜಾಯಿಂಟ್ ಡಿ.ಪಿ.ಐ., ಎ.ಇ.ಒ. ಮತ್ತು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳು ಈ ರೀತಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಾಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂಥಾದ್ದು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು 3 ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ನೇಮಿಸಿ. ಗುಬ್ಬಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ)

ತಾಲ್ಲೂಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ 8 ಜನ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಃ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ 5 ವರ್ಷ 10 ತಿಂಗಳು ಆಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಅನ್ನುವ ತರಗತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ 6 ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಷುರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಮೊದಲು ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೇ ಪಾಠದಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ 'ಅವನು ಬಸವ, ಇವಳು ಕಮಲ' ಈ ರೀತಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಎ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿ, ಅನಂತರ ಬಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

10–00 A.M.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ತೊಂದರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಡ್ತಿ ಮುಂತಾದುವು ಇಲ್ಲ. ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು. ಅವರ ಜೀವಿತವೆಲ್ಲ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಟಾಗ್‌ನೇಟಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಲ್ಲ. ಇತರೇ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇತರ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಮಧ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ. ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ, ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಪತ್ರ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಈ ತರಹ ಕನಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಂಠಿತವಾಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು.

ಹೈಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಜವಾನರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಕಸ ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಸಕಡ್ಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಬರದೆ ಇರುವ

ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಳು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಇರಲು ಜವಾನರನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜವಾನರಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜವಾನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಯರ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಜವಾನರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜುನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲ ಅಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯ ದೇಸಾಯಿ (ಚಿತಾಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಅಥವಾ ಸೈನಿಕ ಸ್ಕೂಲ್ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಫಾರ್ ವುಮೆನ್ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಲೈಬ್ರರಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ, ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದರೂ ನಾವು ನೋಡುವಂತೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ಪ್ಯಾರಲೈಸ್ ಆದಂತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನತೆಗೆ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ಸಹ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಳಿಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೈಬ್ರರಿ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಥಾರಿಟಿ ಕಮಿಟಿ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಥಾರಿಟಿಯವರು ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಸಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಸಬ್ ಜೆಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ವೆಂಡರ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಮೆಂಬರ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಬರು ತ್ತಾರೆ? ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತವಾದರೆ ದೇವಾನುದೇವತೆ ಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತು? ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತ ನಡೆದಿರುವುದು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಆಕಸ್ಮಿಕದಲ್ಲಿ 3700 ಪುಸ್ತಕ ಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೆಂಕಿ ಅಪಘಾತವಾದಾಗ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ವೆನ್ನುವುದು ನಿಜ.

ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೆ, ಅತನಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಅಥವಾ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕ್ಸು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಡಬೇ ಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯ ದೇಸಾಯಿ)

ಪ್ರೀ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಶಿಶುವಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 917 ಶಿಶು ವಿಹಾರಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವಾಲಂಟರಿ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯಲು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ 500 ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೊಕೇಷನಲ್ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇತ್ತು. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರು. ಗರ್ಲ್ಸ್ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆ, ವೊಕೇಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬೇಡ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಲಾಂಡ್ರಿ, ಲೆದರ್ ವರ್ಕ್, ಟೈಲರಿಂಗ್, ಕುಕಿಂಗ್, ಎಂಬ್ರಾಯಿಡರಿ ಇವೆಲ್ಲ ಇದ್ದುವು. ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೋರ್ಸನ್ನು ಲಾಂಡ್ರಿ, ಕುಕಿಂಗ್, ಹೌಸ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯೂಸ್ ಹೋದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಗಂಡಂದಿರು ಮನೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಫ್ಯೂಸ್ ಹೋಗಿದ್ದರ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್, ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಫಾರ್ ವುಮನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ 222 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಚಿತ್ತಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಿದೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ ಯಾವ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, 30 ಕಾಲೇಜುಗಳು ರನ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. 27 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 30 ಕಾಲೇಜುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ರನ್ ಆಗುತ್ತಿವೆಯೋ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇ

ವೆಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವೈಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ರೀಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಮೈಕ್ರೋಸ್ಕೋಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲೋ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ.

It is a very costly microscope.

ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಯುಟಿಲೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೂಡ್ಲಿಗಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಸಂಬಳ-ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಫರ್ನೀಚರ್‌ಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಹಳ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಸುಮಾರಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇದಕ್ಕೆ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ 52 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಈ ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 400—500 ಖಾಸಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 15—20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ತರಹದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಎ ಇ ಒ ಗಳ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಲೈಬ್ರರಿ, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೇಮಕ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರಿಂದ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಲಂಚ ನಡೆಯದಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲು ಕೇವಲ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗರಡಿ ಮನೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯುವಜನ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಧ್ವಾರಾ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯುವಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಯಲು ನಾಟಕಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ ಬಾರದೆ ಕೆಲವರು ಸತ್ತಮೇಲೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಬಂದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನವನ್ನು ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಕೂಡಲೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರೇತರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಮಂಡಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಇಟ್ಟರೆ ಅಕ್ಷರಗಳು ದುಂಡಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ದಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ದುಂಡಾಗ ಬರೆದಂಥವರಿಗೆ 100ಕ್ಕೆ 5 ಮಾರ್ಕುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಟೀಚರ್ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ನೇಮಿಸಬೇಕು. 5 ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ವರೆಗೆ ಇರುವ ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಾಂಪೋಸಿಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಟ್ಟ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ನಿಂದ ಬಂದಂಥವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಬಂದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಪವಾದ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾಂಪೊಸಿಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಆದರೆ, ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Smt. SUMATI BALACHANDRA MADIMAN (Dharwar—Rural).—Mr. Speaker, Sir, I would like to give a few suggestions on demands on education. First, I would insist that pre-primary education is very important because it is the basis and foundation of education, which, I should say, is rather badly neglected, specially in rural areas. Although it has been suggested that the Mahila Mandalas and the T. D. Bs have to run such schools, it has not been possible for them to do so, due to paucity of funds. Therefore, I would suggest that if these schools were to be taken up by the Government, we would succeed in the programme of literacy. Actually it is at this tender age, that the child should learn so many things. Specially, I feel it is the age when the seed of good character is sown. I would like to teach the child civic sense and religion. I would say we can give an idea of secularism also because the child is so innocent that it accepts every other child and does not have any discrimination. At the same time, I feel that the Government should take up schools in towns and

cities also. 1 am glad to read that in 1971–72, 900 Nursery Schools were run and Government have been extending its aid to volunteer institutions. But, at the same time, I am sorry to say that some of these Sishu Vihars which are run privately, are sometimes not properly run. We only find there is this name of Sishu Vihar and somebody is making money out of it. If the Government can take over Nursery Schools and pay more attention to them, we would really be achieving progress. Regarding Primary Schools in towns and cities, I would suggest that we should have more buildings in surroundings where you can have playgrounds. It should be very hygienic, because the existing schools which have been there for ages together are having the most unhygienic condition, where the children do not have playgrounds and, I am sorry to say there are no lavatories provided. Hereafter, I feel that water facilities and latrines should be provided, because this is where we teach the child civic sense. It is an age when we can teach them civic sense, and secularism and we can also teach them what religion is.

I would say specially that the girls' education is more important because the health of the family —she being the pivot of the family— it revolves on her. It is she who has to teach the child what is good and what is bad. Her contribution does not lay only in the family but it is to the entire village or town and the country. And, as our beloved Prime Minister has observed, that contributon is towards the nation also. So, I think we should pay more attention to the education of girls which is rather neglected in rural areas.

Ragarding the schools in rural areas, I would say that a sum of Rupees thousand is given as grant by the Government, Rs. 500 – by the T. D. B. and Rs. 1,000—is the local contribution. In the present conditions—to cope up with the present needs and demands—, a sum of at least Rs. 4,000 would be required. So, I request the Government to enhance the grant. The Girls' Schools in villages should be given full grants. If it comes to the notice of the Government that there is no proper attendance, it is always stopped. I would request the officers concerned to see that more interesting things are brought into the schools to attract the girls. This would be helping girls' education.

We always find fault with the educational system and the teachers but at the same time, I would say it is a contract between the parents and the teachers and if parents came forward to suggest things and ideas to the Education Department, I feel that we can improve it a lot, because the present generation is much more intelligent and energetic than the older generation, and we have to find ways and means to keep them occupied. So, I would suggest that education without character is useless and dangerous. That is why we will have to find ways and means of seeing that the youth are kept engaged. I have just come to know that externally bound schools in the youth services are going to be started and I wish such schools are started at

(SMT. SUMATI BALACHANDRA MADIMAN)

divisional levels, so that the youth can be kept occupied and we can really take their help for the progress of our country.

I thank the Hon. Speaker for having given me an opportunity to speak a few words.

† ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದಗಿರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಠಿಣ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಲಕ್ಷತಾಳಬಾರದು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಗದೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ 4ನೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕು. ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಲಿಸಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಬೇರೆ ಮತ್ತಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗಬಾರದು. ಆಗ ನಮಗೆ ಯಾರು ಯಾವ ತರಹ ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟವ ವಶಾತ್ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆರ್ಬಿಟರರಿ ಆಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

10-30 A.M.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಸತ್ಯಾಂಶ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಿ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಏನಾದರು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಹೊಡೆತ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅವರು ಇಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನಾದರು ಇಂತಹ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು 'ಟೇಕ್ ಆಕ್ಷನ್' (take Action) ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಸಹ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡದವರನ್ನು ಸಹ ಯಾರೋ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬುನಾದಿಗೇ ಹೊಡೆತ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಂತು. ಅದರ ಮೇಲೆ 'ಟೇಕ್ ಆಕ್ಷನ್' ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೆದರು. ಜೂನ್ 16ನೇ ತಾರೀಖು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡದೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್‌ರೀಜನಬಲ್ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟೆ. ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಂತರ ವಿವರವಾಗಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬರೆದೆ. 19ನೇ ತಾರೀಖು ನಾನು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಬೇರೆ ಕಾಗದ ಬರೆದುಕೊಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 20ನೇ ತಾರೀಖು ಮತ್ತೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅಬೇಯನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು

ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಸಹ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿ 16-18 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಕಳಿಸಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—If the Hon'ble Member would yield, transfers are made not on the basis of complaints. Government has laid down its policy that teachers who are in their own taluks and teachers who have been staying for more than six years in the same place should be transferred on a phased basis. On that basis, it has been done. To say that it has been done on the complaint of this man or that man is not correct.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಲಿ, ನನ್ನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ ಆಗ ಯಾಗ ಯಾವುದು ಸರಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 6 ವರ್ಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವವರು ಒಂದೇಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರ ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂತಹವರ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—It is far from truth.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಕಾಗದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 20ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರು ಕಾಗದವನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮರುದಿವಸ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮರುದಿವಸ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನಾನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಂತರ ನಾನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ಮಾಡಿದೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರಾದರು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Sir, In regard to these transfers, it becomes impossible for the administration to go on if people begin to interfere in transfers. No administration can run at this rate.

Sri VISWANATHA REDDY.—I submit to the Hon'ble Minister that it is not that we have interfered but it is on the Verdict of the Congress people that you are making these transfers. ನಾವೇನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂತರ ನಾನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಮಾಡಿದೆ : ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್‌ನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಆದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು represent ಮಾಡಿದ 4 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಜೀವ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಇದೆ. ಪಾಲಿಸಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿ ಅಥವಾ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ವಿನಾಕಾರಣ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು, ಆ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ, ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತ ಅನ್ಯಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri S. M. YAHYA (Bhatkal).—Mr. Speaker Sir, In the Budget about 55 croress of rupees have been allotted to education. That is what I consider as a good investment, It is not mere spending, but investing for the future of the nation. Education is necessary for progress and without education we cannot develop our economy. Therefore, for progress for development and for national construction, we must spend more and more on education. It must be admitted that in India education does not receive the first place or the second place or even the third place in the order of priorities. Everyone professes to acknowledge the great value of education but due importance has not been fully to this vital subject. The basic and fundamental problem in our education system is that the teachers do not teach and the students do not learn, because we do not have efficient, qualified dedicated teachers. Many of our teachers are the rejects of the other professions and they take to teaching after disappointment and furstrat on in other spheres of life. Therefore, we cannot expect a high standard of education in India. When that is the plight of our teachers and when they are the rejects, how can our children be morally sound, how can our children be physically sound, how can our children be intellectually sound ? So, that is the basic problem. Many of our teachers are the rejects of the other professions and they take to teaching as a last resort. If at all we have to make any improvement, we have to make improvement in the conditions of our teachers.

Education is not merely imparting knowledge, not merely giving information. Education should develop the character of our children. Education should instil in the minds of our children the spirit of enquiry and science. The present day educational system and the present lot of teachers cannot instil a spirit of enquiry in the minds of our children. Therefore, Mr. Deputy Speaker, it is necessary that we must consider the plight of our teachers. They are very poorly paid. Unless we make the teaching profession an attractive profession, we will not get efficient teachers, we will not get dedicated teachers, we will not get merited teachers. In Russia the teachers are the highest paid. In the Western countries their service conditions are exceptionally good. But in India their plight is bad Therefore we must improve the lot of our teachers; we must give them the basic necessaries ; we must give them good salaries ; we must improve their service conditions.

We see student unrest in India. We say that the students and our youth behave badly. There is anti-social tendency among our students and youth. But we cannot hold the students and the youth responsible for student unrest and misbehaviour. If at all anybody can be blamed, that would be our teachers and our educationists because teachers do not know how to teach ; they do not know what to teach. And, therefore, we cannot blame our students for restlessness, for indiscipline and for misbehaviour.

Since Independence, there has been great expansion, tremendous expansion in the field of education. And, therefore, we find there are

changes in social, economic and political fields. About 80 years ago Rabindranath Tagore pointed out that social, economic and political backwardness of India was due to the fact that there was no contact between education and life. There is no relation between education and life. Now there are social, political and economic changes. But we have not changed our educational policies. We have not changed the political, social and economic conditions. Unless there is contact between life and education, such education will be meaningless.

Therefore, the nation has accepted certain policies and principles. The nation has accepted the principle of socialism, the principle of democracy and the principle of secularism. Why can't we teach democracy, socialism and secularism at all stages to our students? Unless we do that there cannot be a proper vision; there cannot be a proper change. So, at all stages we must teach the accepted national principles. There may be a few Diehards here and there who do not believe in socialism, democracy or secularism. But the nation as a whole and the public in general believe in these principles of socialism, democracy and secialism. Therefore, we need not bother about them and hesitate to include those great principles in our curriculum.

Unless we make a thorough change, a revolutinary change in our pattern of education and in our text-books, we will not be able to help our children. Therefore, the text-books must be changed. Can we go on teaching outdated ideas? Can we go on continuing the old, wrong and distorted interpretation given by the English historians who wanted to bring communal disharmony in India? So, there must be thorough and revolutionary change in our text-books.

India is a poor country and thousands of our illiterate brethren, especially in rural areas, lack equal opportunity. What sort of equal opportunity exists when we cannot give education to thousands of our children? The very concept of equal opportunity is meaningless unless equal facilities for education are given to every child in India. Therefore I suggest that compulsory and free education should be given to all the children. It should be the policy of the Government to provide good educational facilities in rural areas, and in all villages. In many of our villages in North Kanara there may be very few students but still equal opportunity and equal facilities should be given to our children there. For want of equal opportunity if the people are illiterate or are not sufficiently educated, how can they compete with others? Therefore, the concept of equality of opportunity has no meaning unless we give all the facilities to the people, especially the poor people.

Further as I quoted earlier, Tagore pointed out that there must be relation between life and education. Then only we can remove backwardness. Now, there is no such relation and contact between life and education. The present system of education is not job-oriented; nor is it based on the change of circumstances; nor have we developed

(SRI S. M. YAHYA)

our science and technology. We must give our thoughts to the national policy of our education. The entire pattern should be changed.

Therefore, my submission is that free and compulsory education should be given to all up to the age of 16. Facilities should be provided to all for education, especially in rural areas even if the strength is less.

Now I want to say a word about private and public schools. We know there are public schools which are very bad. There are also private schools which are very bad. But we cannot also say that the private schools are wholly bad; neither can we say that all the Government and public schools are bad. There are bad schools in the private sector as well as in public sector. Whether it is a Government school or a public school, if it is bad and if it is not up to the standard, then mercilessly such schools must be dealt with. These commercialised schools cannot go on merrily unbridled; they should be dealt with according to law. But, at the same time, we must not demoralise well-managed private schools. The private schools have made a great contribution; they have, in a great sense, helped national reconstruction also. Therefore, we must encourage only good schools whether private or public.

Unless there is relation between old thinking and the new thinking and unless we fuse old thinking with the new thinking, we cannot progress. Education can be realistic only when we fuse old thinking with new thinking. Then education can be a powerful force and can bring about a tremendous change in our country.

With these few words, I thank you and I wholeheartedly support the Demand on Education.

† Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO (Afzalpur).—Mr. Deputy Speaker, Sir, I am very glad that one-fifth of the total budget of our State is allotted for Education. It is a good sign that we have given more importance to Education, but the working of the Education Department is not up to the mark. Today we are having the same old educational system wherein we are manufacturing clerks; we are having the same old pattern wherein we are producing people who are not capable of depending on themselves! They have to beg for service and have to wander from place to place and from office to office in search of service! That slavish mentality is still there. That is a product of our educational system. So many commissions like the Kothari Commission have been appointed and they all have said that we must have some social objectives and that educational pattern must be oriented in such a way that it can create self-sufficient citizens. Today we find that most of the people who take education are unfit when they enter life; they are not at all capable of taking to any avocation independently. We have been saying time and again that there

should be diversified courses in the country so that a man who passes the Matriculation will be in a position to take up some work independently but in effect what we find is that there are no such diversified courses open to them ; there may be some exceptions. What I feel is that the educational system should be changed so as to be true to our life, so as to create citizens who will be able to take to professions independently. Today there are about 3 lakhs of employees in the State service or services connected with the State. Every year about 2 lakhs are coming out after passing the S.S.L.C. examination. Similarly, so many graduates are coming out of the colleges every year. There is a rush of these people who are coming out of the schools and colleges and they are all clamouring for service. The question is how to accommodate them. For that we must have a plan which will be in consonance with our social objectives. For example, in China and Russia they have got a national goal, namely, communism So, they have oriented their educational policy in such a way that they can give a definite number of people for definite professions. So, they have got a plan whereas we have got no such plan. So, planning must be there to usher in our ideal of democratic socialism in this country. But the question is whether the necessary mental climate is created for that, and whether the officers that we have got and the people who are serving in different capacities either in business or in other walks of life are imbued with these ideals. I regret to say that that atmosphere is not created ; nor is the present day education helping in that direction. When you have got a national goal, the whole ducational system should be re-oriented to suit that goal. Plato has said that education is the edifice of democracy. It is on the basis of education that you have to build the new structure of socialistic society in this country. In spite of so many reports coming out, I fail to understand how you have not made a departure from the conventional thinking and convential education. The children that are coming out of the schools are good for nothing. They have not got that dash, originality and push which will enable them to be free citizens who can stand on their own legs. So, today there is not that atmosphere, nor is serious attempt made to bring about that atmosphere.

I am very sorry to say that in the Education Department we find officers who have got local and regional bias. Take for instance the Inter-State Seniority List. What has happened to the Hyderabad Karntak area in this matter ? The teachers have gone in appeal to the Supreme Court. They have worked as Class II officers for 10-15 years and in the tentative Inter-State Seniority list which was correctly prepared they were given their proper places. But that list was again changed and the changed list in which the under serving people were brought up was finalised. This happened because there was a Minister representing a particular area and he had a bias for that region. I may say that most of the cases that have come up before the courts are the result of insincerity, dishonesty and regional bias shown by the

(SRI DIGAMBAR RAO BALWANT RAO)

officers of the Education Department. So, I urge upon the Government that such officers must be brought to book. That is why I say that with this officialdom you cannot improve the situation. We want officers of integrity and honesty. Today we talk of national integration or emotional integration. I want to ask, where is emotional integration ? We want that justice should be meted out to everybody and with this object in view the deparatment should take a fresh look.

Coming to the State Librarian, there are fifty libraries in Bangalore out of which 22 libraries are bogus. I can give a list of the bugus libraries. These libraries are given Rs. 3,000 each and they are there only in name. The reason is that there is coullusion between the officer and these libraries.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I would request the hon. Member to be very brief and conclude his spech. The difficulty is that the list is so lengthy that it becomes very difficult to accommodate all the hon. Members who want to participate in the debate. The present list is bigger than the original list. I therefore want the kind assistance and co-operation of all the hon. Members so that I can help several members to participate in the debate,

Sri DIGAMBAR RAO BALWANT RAO.—I am passing on this list to the Hon. Minister so that he may make enquiries into it and see whether they are bogus libraries.

Next I want to come to the important point and that is, we want an University for Hyderabad Karnatak including Bellary. There is already post graduate course there and the University Grants Commission has stated that if there are 30 colleges, there must be one University. I have no objection if the Government wants to have one more University for Malnad. I welcome it. As a matter of fact Hyderabad Karnatak has got 100 colleges and therefore I request the Government to consider establishing a University for Hyderabad Karnatk on a priority basis.

11-00 A.M.

I wish to state in this connection that there are schools which have no furniture and no teachers. Inspite of so much amount being spent there are these shortages in our area. I would request the Minister who has great interest in education to try his best and look into these things.

With these words I thank the Chair and close my speech.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಂದು ದನದ ದೊಡ್ಡಿಯಾದರೂ ಮೇಲು ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಯರ್ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಸೆಂಟೆನರಿ ಇಯರ್ ಎಂದು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ಉಳಿದ ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಂತಹ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುದ್ಧವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಅಡಚಣೆಗಳು. ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗ ಏಕೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧವಾದ ಮನಸ್ಸು ಇರಬೇಕು. ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಿಸಿದೆಯೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಮಕ್ಕಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದೇಶಗಳನ್ನೇ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದಿರುವವರು, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರು ವವರೂ ಸಹ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪಿಗಳಾಗಿ ಬೀದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಚೈನಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನಂತರ ಉದ್ಯೋಗಾ ವಕಾಶ ಇವೆರಡನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗಂತೂ ನಿಜವಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.

Sri J. P. SARVESH.—A child born in China is the child of the country whereas here a child born is the child of the parents.

Sri H. S. SIDDAPPA.—On a point of order. Not only the Hon'ble Member is disturbing but even the Hon'ble Minister is seen engaged with the other member. How can this go on? Is this a Municipality?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I have been very attentive.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have understood the point of order. When an Hon'ble Member is speaking, another Hon'ble Member may interrupt provided the interruption is not harsh. The Hon'ble Minister is supposed to have sufficient wisdom to discuss and do justice. So I hold there is no point of order.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು—ನಾಲ್ಕು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತನ್ನ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಹಾವಳಿಯೋ ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಇ., ಬಿ. ಎಸ್‌ಸಿ., ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪದವೀಧರರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತಾರುಸಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೇಕೆ ಒದಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಾಗೂ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏನಿದೆ ಅದು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಿನೇಮಾ, ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಲೆಯಾದ ಜಾನಪದ, ನೃತ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ನೋಡಲಿ ಒಂದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದ ಧುರೀಣರಾದಂಥ ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್, ಲೆನಿನ್, ಲಾಸ್ಕಿ ಇತ್ಯಾದಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ತರುಣರಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ? ಅವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಜ ವಾದಿ ಗಳಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ವಾದದ ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮಾನ್ಯಸಚಿವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ 60 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಬ್ಲಾಂಕ್ ಚೆಕ್ಕನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ತಂದಿರ ತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಈ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನಿವೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರ ಓಟು ಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಜನತೆಗೇನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಈಡೇರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆ ಬಹಳ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸೌಲಭ್ಯ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನೇನೂ ಲಭಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿದ್ಯಾ ಬಾಬಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯಿದೆಯೋ ಎಂದರೆ—ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ? ನಾವು 60 ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಜನತೆಗೆ ಕಲಿಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ ಇರುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಡವೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಖಂಡಿತವಾಗೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೂಕಾಲು ಲಕ್ಷ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 14 ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು, 2 ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಮತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇನ್ನಿತರೇ ಶಾಲೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಗಾಂಧೀನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 2 ಲಕ್ಷ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇ. 60 ರಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್—ಹೀಗೆ 2 ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೇ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅದು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರಿಗೆ ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳು 21 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೋ ಅದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಂಥ ದಿವಸ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕಡೆಗೂ ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 3 ಕೋಟಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಮೇಲೂ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇರಿದಂತೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೇ ಕೈಬಿಡಲು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವಾದರೂ ಏನು ? ಅವರೇನು ಅಂಥ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ? ಹಿಂದೆ ಏನೋ ಒಂದು ಶಾಪವಿತ್ತಂತೆ—ಒಂದು ಜಾತಿಯವರಿಗೇ ಮೀಸಲಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಯಾರೂ ಕಲಿಯಬಾರದು ಎಂದು. ಅಂಥ ಒಂದು ಶಾಪ ಏನಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಹರಣವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಹಣ ಏನಿದೆ ಇದು ನಾಳೆ ಆ ಖಜಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜವಾದವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ವಾದವೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆ ಸಮಾಜವಾದದ ವಾದವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ? ಇಂಥಾದ್ದು ಖಂಡಿತ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ ಎಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಾನಾಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸದೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಿಂತ-ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆ ಲೇಸು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಆ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಇನ್ನಾವುದೋ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾವೇನು ಇಷ್ಟು ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ—ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಖಂಡಿತ ಸುಖವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಶಾಂತಿ, ಅತೃಪ್ತಿ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇಂದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಒಂದು ನಾಕ್ಸಲೈಟೀಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಂದು ಸೇರತಕ್ಕವರು ಯಾರೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ನಾವು ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತವೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸ್ಕೂಲು-ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜ್ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕುವರು. ಆದರೆ ಅದು ದೊರೆಯು ವುದು ಈಗ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು, ಡೈರಿ ಫಾರಂ, ಪೌಲ್ಟ್ರಿ ಫಾರಂ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸ ಅರ್ಧವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು, ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಆಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ರುಚಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಗಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯ ಬೇಕು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಹತ್ತಿರ ಬಾವಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಟದ ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಲೈಬ್ರರಿ ಸೌಕರ್ಯ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಈಗಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಕಾಪಿ ಹೊಡೆಯುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಬ್ ಮಾಡುವರು, ಇದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಬರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಕಾನ್‌ವೆಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮದರ್ ಫೀಸ್ಟ್, ಫಾದರ್ ಫೀಸ್ಟ್, ಪೇರೆಂಟ್ಸ್ ಫೀಸ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಣ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಧವಾದ ದರೋಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ—ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸು ತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಒಟ್ಟು ಹಣದಲ್ಲಿ ನೇಕಡ

20 ರಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು. ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಭಾರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡು ವಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಹುಶಃ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 1835 ರಿಂದ ಎಂದರೆ ಮೆಕಾಲೆ ಕಾಲದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಬಹುಶಃ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಅಂದರೆ ಯಾವ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು, ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರ ಹಿತ ಸಾಧಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವಿದೆ, ಶೋಷಣೆಯಿದೆ, ಅವ್ಯವಸ್ತೆ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ 14 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೀಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರೆದ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳು ಬರುವರೇ ಹೊರತು ಉಳಿದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸೇಕಡ 91 ಮಂದಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಿಲ್ಲ, ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲವಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ನ್ಯೂನತೆ ಗಳಿವೆ. ಉಚಿತವಾದ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿ ಜನರು ಮುಂತಾದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಲೇಟು, ಪುಸ್ತಕ, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 14ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದೊರೆತು ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ವಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾರತಮ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ, ಒಂದು ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸುವುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುವುದು. ಖಾಸಗಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಇದೆ, ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೀಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನವರಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಶೋಷಣೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಅನೀತಿಯಿದೆ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳ ನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರದವರು ಖಾಸಗಿ ಯವರಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಪ್ರೀ ಪ್ರೈಮರಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನೂ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಆದನಂತರ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದಮೇಲೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಶಾಲೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಲೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತೆರೆದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆದಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಇನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರಾದ ಕುರುಡರು, ಮೂಗರು, ಕಿವುಡರು ಈ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರೀಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯವರೆಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯವರೆಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

11–30 A. M.

ಇನ್ನು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳು, ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮನೋಭಾವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಜಾತೀಯ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾತೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾರದ ರಜಾವನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೆಲವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಭಾನುವಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಾತೀಯತೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಮಂಡನೆಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಇದರಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇದರ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಧಾನಗಳ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಕೋಮಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ದಯಪಾಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರಿಗೇನೇ ತೇರ್ಗಡೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೂ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಂದು. ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೇರಿವೆ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಭಾವನೆ ಇವೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಲಿಂಗಾಯಿತರದ್ದು ಎಂತಲೂ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರದ್ದು ಎಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ಮೇಲುಗೈ ಎಂದು ಒದ್ದಾಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೂಡ ಒಕ್ಕಲಿಗರದ್ದೇ ಎನ್ನುವ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ

ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಆದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಂದು ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯದ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ಸ್ ನಿಮಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ತಮ್ಮವರನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರವೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರಕ್ಟರ್ ಆದ ಶ್ರೀ ಅಡಕೆಯವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್ಸ್ ಇವ ರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಈ ಯುವಕರಿಗೆ ಏನು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಈಗಿರುವ ಯುವಕರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮತಮ್ಮವರಿಗೇನೇ ಅನೇಕ ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಯುವಕರ ರಕ್ತ ಚಿಮ್ಮುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಥ ಯುವಕರನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾವ ಯುವಕರುತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಯುವಕರು ಶಾಸಕರ ಬಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನಾಯಿಗಳ ಹಾಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೋ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇವರಿಗೆ ಆ ಯುವಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ತಿಂಗಳಾದರೆ ಸಂಬಳ ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಷ್ಟೋ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅನಂತರ ಅವರ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯೋ ಗದ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು, ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ 4-5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಆ ಶಾಲೆ ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಿ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಆಸೆತೋರಿಸಿ ನಿರಾಸೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ಲೋಮೊ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ 8-9 ಸಾವಿರ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನೀಯರ್ಸ್ 6 ಸಾವಿರ ಜನ ಅನ್‌ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅವರು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟದ್ದು ನಾವು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು.

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—Will you please give some suggestion of your own ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಜೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಎಂ. ಬಿ. ಬಿ. ಎಸ್. ಪಾಸುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡಾಕ್ಟರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವನು ಅವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಆದರೆ ತನ್ನ ಜಾತಿಯವರ ಮೇಲೇನೇ ಹೆಚ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ತನ್ನ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸೂಕ್ತಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಬಿ. ಎ. (ಅನರ್ಸ್)—ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೊನ್ನೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಅನ್ಸರ್ ಪೇಪರುಗಳನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಯಾತಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ವಿತ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳವರು ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ಲಿ ಸ್ಯಾಲರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಕಾಂಪೋಜಿಟ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಮಂಜೂರು ಆಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಪಿ. ಯು. ಪಿ. ಪ್ರಾರಂಭವಾಡಿದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ಲಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—It is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಫಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಬ್ರಿಜ್ಡ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಎಡಿಷನ್ ವೆಬ್‌ಸ್ಟರ್ ಡಿಕ್ಷನರಿ 1967 ರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಹೋದಸಾರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಭೂಪಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಕೆಲವನ್ನು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಬರೆಯದೆ, ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri BAPU RAO PATIL (Aurad).—*[Spoke in Hindi]*

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾ ಶಾಖೆಯ ಬಜೆಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ವಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ಹೇಳಿದಂತೆ "ಗೋರ್ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಭೋರ್ಗರೆದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ" ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಆಗಬಾರದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕೋರಿಕೆ ಬಂದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಈ ಊರಿನ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಫೀಸರುಗಳು ಅವರ ತಮ್ಮ, ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಿನ ಸೇಕಡಾ 60–80 ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಶೇಕಡಾ 150 ರಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಲೆ ಅವರಿಗೆ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡದೆ ನಾವು ಏನು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಏನೊಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಸಫಲತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಬೃಹತ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮಣಿಪಾಲದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು ಯಾವ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ಟೆಸ್ಟ್ ಕೇವಲ ಕಣ್ಣೊರಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಟೆಸ್ಟ್. ಆ ಟೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂಕಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ತಿಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಿನಗೆ ಅಂಕ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಟೆಸ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕು, ಟೆಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಆದವರಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಹರಾಜುಮಾಡಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತಿರುಕನ ಕನಸಾಗಿದೆ. ದೇವರು ವರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ಕೊಡ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ತೊಡಕುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ. ಜವಾನನಾಗಲೀ, ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೀರು ಹೊರುವ ಕೆಲಸದವರೆಗೂ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಕ್ಲಾಸುಗಳಿಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರೇ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಟ್ಟೂರು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಖೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ನೀವು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ., ಡಿ.ಪಿ.ಐ., ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವನು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಮೂಲೋತ್ಪಾಟನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ್ಮಿಟೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಕಾಂಬಿನೇಷನ್ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಆ ವರ್ಷ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಈ ವರ್ಷ ಇಂಥದ್ದು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನೇ ಓದಿ ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪಾಸಾದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಟೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕು. ಆಗ ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಟ್ಟಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವೂ ಕೂಡ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಂದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ತೆಗೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದವನಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಗಮನ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ ಇತರ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಇರಕೂಡದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣವಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು, ಅನೇಕಾನೇಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಓದಿನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ಬಂದವರು. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೋ ಎಂದು ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಬಾರದು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವನು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಟಿಲವಾದ ಹಾಗೂ ಕಠಿಣವಾದ......

Sri C. M. ARUMUGAM (K.G.F.).—Mr. Deputy Speaker Sir, Is this the way the Leader of Opposition Mr. Devegowda conducts himself? I am not under his obligation.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please do not make allegation against the Leader of the Opposition. The Hon. Leader of the Opposition has given me a list. In the same serial order, I have taken up the names of the Members. It is an adjustment between members and the Hon. Leader of the Opposition.

Sri C. M. ARUMUGAM.—I am not making allegations. My name was second in the list but now it has become the last. You have got a wrong list before you and you are following it. There is no chance for me to get up and catch the eye of the Hon. Deputy Speaker and participate in the proceedings. That is all I wish to say. I leave it to you.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The list is supplied by the Leader of the Opposition. Please have a little patience.

Sri C. M. ARUMUGAM.—You are talking as if I have no patience to sit in this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Your name is there. I will call you just now, have a little patience.

Sri C. M. ARUMUGAM.—No Sir, I am not going to take part. I am sorry that I am being treated this way. I am a Member who is always found in the House and I go only when the House rises and you say that I have no patience.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am following the list supplied to me by the Leader of the Opposition. If anybody wants to find fault, let him think again and again before finding fault with the Chair.

12-00 NOON

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಟಿಲವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳವರು ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಜೀರೋ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು 30 –32ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಸ್ ಆಗತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ 25 ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪರ್ಸೆಂಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೂ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಶಾಲೆಯ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತರಬೇತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದಂಥ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಯಾವುದು ಬರೀ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ, ವಿದ್ಯಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂಥವಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಗೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಹ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡೊನೇಷನ್ ಸಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿದ್ದವು. ಈಗ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಆಗಿರುವಾಗ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅದರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ 60ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ 2—3ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಭಾರವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಖಾಸಗಿಯವರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಮಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನೀವು ಶಾಲೆ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಯಾರು ಯಾರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರು ಈ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ಲೆಕ್ಕ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Admission to Schools or Colleges should not be a condition precedent to payment of donation.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅಡ್ಮಿಷನ್‌ಗೂ ಡೊನೇಷನ್‌ಗೂ ಯಾವ ಲಗತ್ತು ಹಾಕಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶಾಲೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಫೀಜ್ ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚು ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಶಾಲೆಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಹೋಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ದೊಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಗಿವೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟಗೋಲು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೂ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆದು ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಡ್ಮಿಷನ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೈದರಾಬಾದು ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಎಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 25 ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ. ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ 10—20 ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೀಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸೀಟನ್ನು 45 ನಂಬರ್ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಡೊನೇಷನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಡೆ ಈಗ ಇಡೀ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 25 ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಬಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಫಿಸಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜಾಬ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ ಮೋಷನ್ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕಾಮರ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಲಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. 60 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಕಾಮರ್ಸ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ, 6 ಸಾವಿರ ಕೂಡ ಕಾಮರ್ಸ್ ಎಜುಕೇಶನ್‌ಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಖರ್ಚು ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಫೀಜ್‌ನಿಂದ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದಂಥ ಶಾರ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟೈಪಿಸ್ಟುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಕೌಂಟೆಂಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಾರ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 21 ಕಟ್ ಮೋಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri C. M. ARUMUGAM (K. G. F.).—Mr. Deputy Speaker, I am coming from Kolar Gold Fields Constituency in Kolar District. It is the biggest gold producing Centre in India and the deepest Mine in the world and this industry is there for over a period of 100 years. On account of this gold industry, Mysore generated power and on account of power generation for the purpose of the Gold Mine, Bangalore has

developed as an industrial City. K. G. F. is paying one-fourth of the total revenue of old Mysore State. But it is unfortunate K. G. F. which is contributing such a huge revenue for the last hundred years, was not provided with a Government High School. There are about 100 Schools in the Area spread over 30 sq. miles. There are 11 High Schools, 24 Middle Schools and 66 Primary Schools—in all 111 Schools. Very recently Government have taken over the Municipal Boys and Girls School. Municipal Girls' School is run in Musaffir Khana without rooms, without water tap and without other facilities and amenities for children.

There is also a Mining School in K.G.F. It is the only Mining School in the entire State. It is considered as a Departmental School of Mines. There is a Director for the School of Mining. I am not going into anything relating to the Director because his case is pending in the High Court or Supreme Court. This Mining School was constructed at a cost of Rs. 6 lakhs and its Hostel at a cost of Rs. 3 lakhs. Quarters also have been constructed at a cost of Rs. 2 lakhs. But the intake of the School is only half-a-dozen students. The total strength of the School is 40. Government is spending Rs. 1,64,000 every year on the School. Though it is the costliest institution in the whole world, it is the smallest Mining School. I do not know why they take only students in a year. The per capita expenditure on the Mining School is Rs. 10,000 per student as against Rs. 1,000 incurred in the various Engineering and Technical Education institutions in the State. The building potentiality of the School is such that this School can be converted into a Mining College because in the field of mining a geologist is always preferred to a student of the Mining School. For a Mining Degree one will have to go to Benaras University. Therefore the expenditure on the Mining School is a waste. If the institution should serve a useful purpose, it should be converted into a College.

Another point is that a First Grade College was started in 1963-64 in K G F and it is there for the last eight years. But it has no permanent and whole time Principal. The College is run on a tripartite arrangement by the Mines Management, the workers and the Municipality. The Municipality of Robertsonpet pays 50 per cent of its actual revenue to this College. This College is being run in a bungalow of a Britisher and the College building has no proper lecture halls. The building is not suited for running a College. Still the College is being run for the last several years in that building. The Principal of this College is also the Director of the Mining School. I wonder how the University of Mysore, to which this College is affiliated and the Director of Collegiate Education, have permitted the Director of the Mining School to be also the Principal of this College for the last 8 years. They must look into this arrangement.

So far as the educational policy of this State is concerned, I have a suggestion to make. As the Hon. Minister knows, there are Government schools, private aided schools and private un-aided schools. So

(Sri C. M. Arumugam)

far as Bangalore is concerned, there are more than 300 and odd high schools out of which 200 are managed by private agencies. The unaided schools have been granted recognition by the department but they do not get any maintenance grant. Today all the officers and Ministers send their children to these institutions only where the medium of instruction is English. If that is the case, how can you encourage the Government schools ? Why are they not sending their children to the Government Schools ? Is it because the teaching there is inferior or is it because of the poor result or because the environment is not good ? There is a convent called the Sofia Convent and I have not seen the children of that convent going by walk ; they go in cars. We spend about Rs. 60 crores on Education and still we have not got a phased programme for the improvement of the buildings and the environment of the schools. We all talk about private schools and the high fees charged by them. Why is there such rush in private schools and why there is no such rush in Government schools ? I can give an instance. A Municipal School has been taken over by the Government of Mysore but for the last three years there is no Head Master. In the S. S. L. C. examination the result is zero last year. This year also they want to keep up that distinction. They must try to improve the position in these Municipal and Government schools and bring them to the level of the well managed private Schools.

There is an organisation called the National Council of Educational Research at the Centre. They do lot of research work. The Central Schools all over the country have been giving guidance on teaching Mathematics and Science. Such an organisation is not there at the State level.

My friend Sri Bangarappa mentioned about Karnatak University. I want to say a word about it. Last time I said that this Karnatak University is controlled by one particular community. The rules are framed in such a manner that one man alone will become the Vice-Chancellor. They stand second in the list of Universities receiving grants from the Government. It is necessary that we should have uniform rules for all the Universities including the University of Agricultural Sciences. There should be uniformity in regard to appointments. While making appointments, opportunities should be given to all and that University should not be the monopoly of one group. We have allotted 60 crores of rupees for Education and this money must be properly used for educating more and more people. After twenty-five years of independence, we have made only 30 per cent of the people literate and seventy per cent are still illiterate. I would like to ask, what is the programme you have got to make them all literate ? We must have an effective plan to wipe out illiteracy from the country. The Education Department must do its best in this direction.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಪತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಭದ್ರ ತಳಹದಿಗೆ ಶಾಲೆಯೇ ತಳಹದಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಗೆ ಬಹು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳುಂಟು. ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಯಿದೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೈಸೂರು ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಂತಾ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು, ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು, ಅನೇಕ ಅಡಚಣಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮೈಸೂರು ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಆಕ್ಟನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಾಗಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಪದವೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು 25 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಮತ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀತಿಯೇ ನೆಲಗಟ್ಟು, ಮತ್ತು ತಳಹದಿ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀತಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 4—5 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಜನರಿಂದ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮವಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

12-30 p.m.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ರೀತಿ ನೀತಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು, ಅವರು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಂದರೆ, ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡಿಸಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸುವ ಚಟವನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಾಸಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಿಕೋಣಿ (private tiutions) ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್)

ಅವರು ಶಿಕೋಣಿ ಹೇಳಕೂಡದು ಎಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಮಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಗಳವರು ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಮಿಟಿಯು ಮೀಟಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕರೆದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಅಂಥ 2—3 ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಏನಿದೆ ಅದು ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಈ ದಿವಸವೂ ಕೂಡ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಜನತೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಮತ್ತು ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿ, ಮಟ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸ್ವಂತ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೋ ಅಂಥ ವಿಧದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಪದವೀಧರರಾಗತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು

ನಿಯಮ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗಿನ ಪೇ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಧರ್ಮಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈಗ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಪದವೀಧರರಾಗತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ 4 ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಆಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಶಾಲೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಯಾಗಲಿ,—ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪದವೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದಂತಹ ಪ್ರಮೋಷನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ತಾರತಮ್ಯ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾನಮಂಗಳ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 80 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಪಾಸಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇವೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರೀಸ್ ಕೂಡ ಇವೆ. ಆದರೆ 80 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಪಾಸಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 30 ಜನ ಕೂತಲ್ಲಿ 15–20—ಹೀಗೆ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಚ್ಚುವುದು ಲೇಸು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಪಾಠ ಮಾಡಿದರೂ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಾದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಎಕ್ವಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಫರ್ನಿಚರ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಪ್ರೂವ್ಡ್ ಫರ್ಮಿನಿಂದಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಪ್ರೂವ್‌ಡ್ ಫರ್ಮ್ ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಡೆಸ್ಕ್ ಬೆಲೆ 60 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ, ಅಪ್ರೂವ್ಡ್ ಫರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ 120 ರೂಪಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಡೆಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಒಂದೇ ಡೆಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರನ್ನು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವರ್ತಕರನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಯ್ತು ವಿನಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ)

ಅದೇ ರೀತಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದರಂತೆಯೇ ಶಾಲೆಗೆ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಡುವಾಗ ರೆಕಗ್ನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟು 5 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು 5 ವರ್ಷದ ಬದಲು ಮೂರು ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೇ ಇದ್ದಾರೆ; ಕೇವಲ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಂಶ ಬಹಳ ಇದೆ; ಆದರೆ ಸಮಯ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನೀವು ಮಲೆನಾಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ಸನದಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಭಾರತೀಯರು ಒಂದೇ ಮಾನವ ಕುಲಕೋಟಿ ಒಂದೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಈ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪವಿತ್ರವಾದಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ದೇವರ ಮಂದಿರದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ದೇವಿ, ದೇವತೆಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಕಲಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನ ಪೂಜಾರಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಂದಿರವಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆದಂತಹ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಡೀ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧ, ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂಬಂಧ—ಇವುಗಳನ್ನು ಅರಿತು ನನಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರೆಷರುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಏನು? ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುವು. ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಲಿ, ಹೈಸ್ಕೂಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕೊಲೀಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನಾಗಲಿ—ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊತ್ತಂತಹ ಕಳಂಕವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ವಿದ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರೇಶ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 4–5 ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯಲು ನಾವು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದ

ರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರ ದುಃಖದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬರದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸೀನ್ ಒಂದು ಅಗ್ಲಿ ಸೀನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬರೇ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಇಡೀ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳಂಕ ತಟ್ಟುವುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಗ್ರಾಂಟು ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಕೇಳಬೇಕು. ಅನೇಕವೇಳೆ ಖಾಸಗಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ದೂರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕುಣಿಯದಿದ್ದರೆ ನೌಕರಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬೇಕು ಬಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯವೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಬಹುಶಃ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವು ಈಗ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷದವರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿವೆ. ತಂತಮ್ಮ ಜನರನ್ನೇ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರನ್ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ ಅಂತಹವರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದುಬರಲಿ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ವತ್ತು ಬರೀ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರದೇ ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿರು ವಾಗ ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಡೆ ಇವರು ಸರಿಯಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯವರು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಚಳಿ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಗ್ರಾಂಟುಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ನಾನಾ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅನುಭವವಿದೆ. ಸರಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯ. ಕೆಲವರು ಈ ಒಂದು ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಮಂಡಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಕಣ್ಣಿಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆ

(ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ಸನದಿ)

ಮಾಯಾಜಾಲ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್, ಲೈಬ್ರರಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ವಿಪ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಉಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೆ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಫಾರೆನ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮೂಹಿಕ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಲಾವಿದರು, ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಹಾಗೂ ವರ್ತಕರು ಈಗ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಸಂಘಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಭಾವೀ ಜನಾಂಗವೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೈತುಂಬ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವರಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೇಡೆಟ್ ಕೋರ್ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರೊಡನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಧುರಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಧರಿಸತಕ್ಕ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸೇರಬಾರದೆಂಬ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಮಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾಷಿಂಗ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಕೇವಲ 9 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ, ಇವತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ, ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೇವಲ ಪದವಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಆಗಬಾರದು. ಇಂದು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಜೀವನಬೇಕು. ಆತ್ಮಾವಲಂಬನೆಯ ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂದಾಗ ಅವುಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿಯು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೇನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏಕೋ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೇರ್ ಫುಡ್ ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನ. ಆದರಿಂದ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕೀರ್ತಿವಂತರಾಗಬೇಕು, ನೀತಿವಂತರಾಗಬೇಕು, ಧರ್ಮಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 3-4 ತಿಂಗಳಕೆಳಗೆ ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದ ಒಬ್ಬ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೂರಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎ. ಇ. ಒ. ಅವರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಅವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಂದು ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಳಿದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಬನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಇಂಥವರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೀತಿವಂತರಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

1–00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀ ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಅನೇಕ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಾನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಳೆದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಾನೀಗ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನೋಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಜಾರಾಗದೆ ನನಗೆ ಈ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Madam Speaker, I request the Hon'ble Members kindly to permit me to speak in Kannada as I have prepared the notes in English.

Regarding discussing the failure in providing Mid-day Meals to poor students in our Schools it is not correct to say that the Government has failed to provide mid-day meals to poor students in all schools. The Mid-day meal programme with the assistance of CARE has been implemented from the year 1962-63 and at present mid-day meal is provided to 8 lakhs school going children and 4 lakhs pre-school children. The percentage of beneficiaries accounts for 20% of the school going children. In addition to the inputs provided by the CARE by way of Bal Vihar, Government also provide supporting cost to this programme to the tune of Rs. 40 lakhs, in addition to the voluntary support given by the people at school level. During the year 1972-73, a programme known as World Food Programme will also be implemented in certain selected High Schools, Colleges, Orphanages, Hostels and Remand Homes which will provide a substantial meal for 92,000 pupils. In addition to the in-puts provided by the World Food Programme, the supporting cost which the Government will meet towards this programme is of the order of Rs. 14.55 lakhs. I hope this will satisfy the Hon. Member Sri Madappa Gowd's objection.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್)

The failure in giving useful physical education to students in Schools and Colleges :—The Physical Education in the Primary and High Schools is compulsory. With a view to inculcating a sense of discipline and physical fitness, the Physical Education Section of the Directorate of Public Instruction has been reorganised and sanction has been accorded providing one physical education teacher to primary schools where the teachers, strength is 7 or more. In Schools where the strength is below 7, one of the teachers is designated as Teacher of Physical Education. At the Secondary School level, for 250 students strength providing one physical education teacher, is the pattern that has been accepted which will be implemented in a phased programme. Stipends to trainees joining the Government College of Physical Education for B.P. Ed. course is provided as on incentive. The total number of Physical Education teachers working in High Schools is 1321. For further specialisation in physical education, limited number of stipends are provided for trainees who undergo post-graduate training at Patiala and Gwalior. With a view to overseeing and supervising this aspect of work in the sch ols, recently Government has sanctioned 20 posts of District Superintendents in physical education which is a Class II Gazetted post, at the rate of 1 per district. At the pre-University and College level, physical education is compulsory except for those who opt out for N.C.C., N.G.C. and N.S.O. As per University Regulations, each college has to arrange for Physical Education Class in it by appointing duly qualified Physical culture instructors in the colleges. Physical education and sports committee at each Government college level consisting of staff and students is encouraged to be set up and quite a large number of students have distinguished themselves in several games. That is about physical education.

Medical Examination of students conducted in Schools :

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅದೇ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I am making a statement of facts. If any improvements are needed, the suggestions of this Hon'ble House will certainly be taken and more interest will be taken hereafter to see that it is streamlined. I cannot say anything else.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—The present system of education should be changed. What is your opinion ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—It takes sometime ; you cannot expect it to be done overnight. With your kind co-operation and constructive criticisms we are going to do it very early.

Regarding the Medical Examination of students : Annual inspection of students in the Higher Primary Schools, Secondary Schools and Colleges, is compulsory. The first aid kits to Secondary Schools is supplied.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Are you replying to the cut motions ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Yes Sir. If my reply is not acceptable to you, I do not wish to waste the time of this House.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Your reply is acceptable to us Sir.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Thank you very much. In response to the various suggestions made by the Hon. Members, I have taken lot of pains to prepare the notes. I have got something valuable to inform you.

> Failure to re-orient the educational system so as to inculcate in students a high degree of morality, patriotism and discipline.

Realising the need for discipline and also to inculcate into students higher values of life, Government have been making strenuous efforts. One such scheme is the introduction of physical education at all levels and also at the High School and the College levels, introduction of N. C. C., N. S. S. and N. S. O. apart from revamping and aid to other voluntary organisations like Bharat Scouts and Guides and Sevadal.

Other voluntary organisation in the field of sports have also been encouraged to arrange for trekking, cycle trails, to visit the country around and to live in a communal group which is the effect of inculcating a sense of discipline and community living. The State Sports Council has given considerable financial assistance to organise sports events both at District level, tahsil level and State level. The District Sports Council have also been reconstituted to make them more dynamic.

To inculcate a spirit of patriotism and also to make them aware of the higher values of life of morality at the High School level, one period per week on moral instruction is set apart and a similar scheme is also provided at the Primary Level. Although it is not compulsory at the College level, the setting apart of certain time for moral instruction is also followed by some of the Colleges and it is the endeavour to promote and to encourage other Colleges to follow suit. The Pre-University Board has also set up a Committee to prepare the curriculum for moral, ethical and social education and the report of the Committee is awaited. National Integration Samithis at the University Centre and several Colleges have been set up with an object of bringing about greater national integration amongst the students speaking different languages and coming from different States.

Various educational Institutions are encouraged to hold competitions for singing of National Anthem for which the best team is also awarded prizes. The Government have extended considerable financial support to the setting up of a Moral Education Centre at Mysore where the staff at different levels will be deputed for specialisation.

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

Item Nos. 5 and 17

Failure in taking steps to improve the quality of education in Schools run by Government as well as Local bodies and avoiding mass failures.

Failure to take effective steps to give quality education to boys and girls of all standards.

Such of the local bodies who have consented, the schools will be taken over under the control of the department and the process of taking over is in progress. The very idea of taking over these local body schools is with a view to improve the standards of education. The improvement of quality of education in Schools has always had the foremost consideration and attention. The following steps towards this end have been initiated:

(*a*) Introduction of new syllabus.

(*b*) Production of standard common text-books.

(*c*) Appointing trained graduate Head Masters to Senior Primary Schools.

(*d*) Deputation of Inservice people for training.

(*e*) Deputation of Graduate teachers for Post-graduate studies.

(*f*) Inservice and short-term Training courses.

(*g*) Arranging Seminars and Workshops and Orientation courses for inservice people.

(*h*) Providing subject Inspectors at the District level to give guidance.

(*i*) Setting up of Academic Units like, the State Institute of Science, the State Evaluation Unit, the Educational Vocational Guidance Bureau, the State Educational Research Bureau.

(*j*) Providing Science Kits to Primary and High Schools with a view to improving teaching of Science.

The idea of setting up of Model High Schools is also under consideration in consultation with the Government of India.

At the Higher level, the Academic Council is keeping a constant watch over it. The syllabus and courses of study that are imparted at the College level is to ensure the quality of education. With the assistance of U. G. C. private Colleges are given considerable aid for building up laboratories, libraries and equipment. The members of the teaching staff are encouraged by liberalising leave concessions to go abroad for acquiring doctoral and post-doctoral degrees. Advantage is taken of scholarships under the UNESCO and other Commonwealth Scholarships to depute staff abroad who, after specialising would

certainly be able to give a new depth and meaning to the subjects which they handle. With a view to enable the teaching staff in the colleges to keep abreast of modern trends and development, Summar Institutes and Courses are organised with the assistance of U. G. C. which has had its impact in the improvement of quality education.

All these measures portray the earnestness and the desire of the Government to improve the quality of education at the school and college levels and therefore it is not correct to say that there has been failure in taking steps to improve the quality of education.

Item Nos. 6 and 13

It is well accepted that the pattern of education that was in vogue prior to independence did not fully meet with the requirements of the country in the altered circumstances. Education is the process of building up leaders and also a process by which one is enabled to adopt improvements to the changing pattern of the political, socio-economic circumstances. With the growing tempo of national development and the explosion of knowledge, changes in education is very necessary to impart education at any level ; a social relevance is necessary so as to equip the students to meet the challenges of life. Therefore, these changes become inevitable and it is with a view to make education more relevant to life that any number of High Power Committees at the All-India level have been set up like, Radhakrishnan Commission Dr. Lakshmanaswamy Mudaliar Commission and Kothari Commission, and all these Committees have been unanimous in their opinion that the problem facing the education is not 'now much to teach' but 'what to teach'.

Therefore, it cannot be said that there has been wasteful experiments and constant changes in the pattern of education.

Item No. 7.—It is not true to say that there is no regular policy regarding giving recognition to the newly started educational Institutions. The various Grant-in-Aid Codes prescribe the procedure and pattern for according recognition. For example, the Grant-in-Aid Code for Secondary Schools in Mysore State in Chapter IV Section 12 onwards. The Board of Pre-University Education stipulates rules for the starting of Junior Colleges, the University by Ordinances and Regulations lays down rules for compliance before grant of recognition to educational institutions. The underlying principles in granting recognition is the need for such an institution vis a vis existing institution in the locality and the financial stability and standing of the management.

Item No. 8.—At the Primary stage children are taught in their mother tongue. The mother tongue of most of the children at primary stage is Kannada and the medium of instruction at primary stage is Kannada. Even at the Secondary level the emphasis is to have Kannada medium. However, with a view to enable linguistic minorities and also the children of parents of All India Services which are migrating in

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

character, permission to start English medium classes is also accorded. But such cases and instances are far and few in between. Even at the University level Kannada has been introduced as an alternate medium of instruction. At the PUC level also, the medium of instruction could be either Kannada or English. With a view to build up sufficient literature at the University level, Kannada text books Committee has been set up and with the Central Government's assistance considerable headway has been made in translating the text books. This is a continuing scheme. In the budget for the year 1972-73, a provision of Rs. 10 lakhs for the development of Kannada has been made. From out of this, it is proposed to give a special grant of Rs. 2,000 to the Colleges who start Kannada Medium Classes in addition to the usual grant-in-aid that they are entitled to. Apart from this, such of the students who take at the first degree level Kannada as the medium of instruction and those who secure first classes will be given incentives by way of cash awards. Notwithstanding that a student takes English medium at the College level he is given the option to answer at the examination in Kannada.

Therefore sufficient attention is being paid to make Kannada as the medium of instruction and this effort is a continuing effort.

Item No. 9.—It is not correct to say that migration of students from one University to another University is not permissible. The awareness to have free mobility has been realised and the three Universities have made a beginning from 1970-71 in admitting students from the other Universities. An Equivalence Committee has also been set up by each University to consider the equivalence of students seeking transfer from one University to other.

In a meeting of Vice-Chancellors of the South Indian Universities held at Dharwar in June 1971, the Bangalore University proposed consideration of the desirability of having a uniform pattern and scheme of examinations for General courses like B.A., B.Sc., B.Com., in the South Indian Universities to ensure free mobility of students and to minimise problems of equivalence. It was pointed out that while it was desirable for each University to retain its distinctive features, a certain uniformity in the pattern and scheme of examinations was desirable to ensure easier mobility of students from one University to another. The Conference agreed on a broad uniformity of courses and made certain suggestions towards that end.

So far as the three Universities of the Mysore State are concerned, it has been considered particularly appropriate that at least wthin the State there should be broad uniformity of pattern and scheme of examinations, not only for general courses like B.A., B.Sc., B.Com., but also for other courses. The present is a particularly opportune time to bring this about in view of the fact that the syllabi of the

degree courses in the three Universities of the State are being revised consequent on the introduction of the two-year pre-university course from the academic year 1971-72. The three Universities have already started working on the revised pattern of degree courses and, in doing so the maximum co-ordination between the concerned academic authorities of the three Universities is being ensured.

In respect of certain courses like Enginering, Law and Medicine, the concerned Deans and others have already met at the initiative of the Universities. In regard to the general courses like B.A., B.Sc., B.com., the Bangalore University proposes to take the initiative in convening a meeting of the concerned academic authorities of the three Universities to ensure a broad uniformity of pattern and scheme of examinations.

Government have also recently set up a committee headed by the Education Minister. One of the functions is to ensure the uniformity—both administrative and academic in all the three Universites in the State.

Item: 10. Job Oriented Education.

With a view to make education job oriented the introduction of electiveless syllabus and work experience as an integral party of education at the Secondary level, was carried out. At the primary school level the restructuring of the syllabus with a view to give bias towards work experience has been finalised and the same is under consideration. The very object of introducing the two year Pre-University Course which is primarily intended as a terminal course by making provision for the study of humanites as electives is with the object of providing them the basic technical knowledge of current industrial practices and development, essential technical skills so that the pupils could take up jobs at the professional level. The proposed vocational course is also intended to develop in the students, the ability to organise and manage their own profession by self-employment.

The object of technical education is mainly intended to train students to make them suitable for specialised jobs in industries and other avenues of employment. Several diversified and specialised course are also offered in the technical institutions in this Department like Tele-communication, Metallurgy, Electronics, Chemical Engineering, Industrial Engineering and Mining, Printing, Commercial Practice, Textiles etc., in addition to Secretarial Practice and short-term courses like Electricians, Fitters, Pump Mechanics etc., in selected Polytechnics.

Apart from this, the Directorate of Employment and Training is also providing courses like welding, sheet-metal, fitters, pump mechanics tractor repairers, auto mechanics, which are job oriented. In addition, other courses in skilled professions like Plumbing, Masonry, Brick-laying are also provided. With this structure, it is ensured that the training that is imparted at the lowest level, middle level and at the supervisory level is completely job oriented.

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

Item : 11. Failure to give triple benefit schemes and other benefits to teachers of private colleges as is given to private managed Secondary and Primary Schools.

The State Advisory Committee for Collegiate Education in the context of revision of Grant-in-Aid Code as applicable to the colleges also set up a Sub-Committee under the Chairmanship of the Vice-Chancellor, Bangalore University to specifically go into the question of extension of Triple Benefit Scheme to the employees in private aided colleges. The Sub-Committee recommended the introduction of Triple Benefit Scheme with effect from 1st April 1969. However, some of the Associations of the Mysore University Employees represented that the applicability of the scheme should be on par with the Triple Benefit Scheme that is obtaining in the aided High Schools and Primary Schools. The financial implications of such retrospective implementation as also the practice prevailing in the neighbouring States is under examination and as soon as a final decision taken, the Triple Benefit Scheme would be implemented. Therefore, there has been no failure on the part of Government in paying attention to this aspect of the question.

Item No. 12. To suggest the giving of freeship and scholarship on the basis of poverty-*cum*-merit.

Primary education is free. So far as secondary education is concerned, fee is levied only in Standard XI as per pattern obtaining during the year 1971-72. Here the entitlement of scholarship is on the basis of poverty-cum-progress. It is only those cases that fall within the income bracket of Rs. 2,400 and below which would be eligible for consideration. Therefore, the accent has been definitely on poverty.

At the college and technical level, the income of the parents or guardians should be below Rs. 3,600 and the wards of such parents alone to be considered.

So far as Scheduled Castes and Scheduled Tribes are concerned, education at all levels is free.

Item No. 14. Failure to take steps to get standard text books for students particularly at the lower level.

Realising the need for bringing out standard text books and at the same time to make available at fairly reasonable prices on 'no profit and no loss basis' and also to pay greater attention for production of text books in minority languages and also to ensure uniformity of text

books with a view to facilitate free mobility of students from one institution to the other, the Directorate of Text Books was set up in the year 1969. The success achieved in the field of nationalisation of text books is unprecedented and as many as 350 books have been nationalised. Up to this date, 202 text books of primary standards, 142 text books of secondary standards and 7 text books in Typewriting, Music and Dance have been nationalised. The following standard and uniform text books for primary classes have been brought out.

1 Language Readers in Kannada, Tamil, Telugu, Hindi, Urdu and Marathi for Stadards I to IV.

2 Language Readers in Kannada, English, Tamil, Telugu, Hindi, Urdu and Marathi for Standards V to VII.

3 Compulsory English Texts for Standards V to VII.

4 Compulsory Hindi Texts for Standards VI and VII.

5. Home Science Text Books in Kannada and Urdu for Standards V, VI and VII.

With the accent on improving science teaching, 50 science text books both for primary and secondary schools have been standardised and brought out up-to-date. In addition, the Directorate of Text Books has also brought out a number of books in Kannada for supplementary reading for pupils in the lower standards under three series— My Home Series, Children's Literature and Higgina Bugge. One special feature so far as text books for linguistic minorities is concerned, is that when smaller number of text books are produced, the cost necessarily will be high. With a view to bring down the cost so as to be within the means of the students, a subvention is given to these books which ranges from 25 per cent to 200 per cent.

At the University level, under the centrally sponsored scheme, the three Universities and the University of Agricultural Sciences are provided with adequate funds for bringing out standard text books, and for translation of these books sufficient encouragement is given, and in the short time the scheme has been in operation in the four Universities, as many as 200 books have been brought out.

At the Pre-University level, the text books in major langauges have been nationalised and the manuscrpits prepared by a Committee of Editors have been got printed through Prasaranga of the Mysore University.

Item: 15. Failure to take steps to prevent malpractices in private schools.

As provided in the Constitution in Article 30 'All minorities whether based on religion or language shall have the right to establish and administer educational institutions of their choice'. Therefore the denial of permission to minorities for starting educational institu-

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

tions would be *ultra vires* of the Constitution which has been the view, held by the Supreme Court (in Kerala *Vs.* Mother Provincial). However, with a view to ensure the Managements which are not sound are not encouraged to start educational Institutions, one of the weapons generally resorted to is refusal of recognition. The Grants-in-Aid Code provides for only two courses, *viz.*, (*a*) De-recognition and (*b*) Reduction or stoppage of grants. These two weapons when resorted to, the incidence rests not so much on the Management as much on the teachers and the students. Therefore, in resorting to these methodologies, certain amount of caution and restraint is always necessary. With a view to mitigate the malpractices indulged in aided schools, the District Educational Officers have been designated as the Vigilance Officers at the District Level and at the State Level, the Joint Director of Public Instruction of Administration is designated as the Vigilance Officer. Whenever specific complaints are received, enquiry is conducted into that and if the charges are proved the permissible action under the Grant-in-Aid Code is taken. However, as there have been increasing complaints of such alleged malpractices by private institutions, recently Government have been pleased to appoint, 'A One Man Commission of Enquiry' to go into these questions and to suggest both administrative and statutory remedies. Therefore, Government being cognisant of maladies in the private schools have taken and are taking adequate steps to meet the situation.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Has this One Man Commission started functioning ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Yes.

Item: 16. Failure to provide suitable buildings and equipment to schools.

During the year 1971-72 for construction of Primary School buildings a sum of Rs. 52 lakhs has been provided. During the year 1972-73 a sum of Rs. 40 lakhs has been provided.

This is a very colossal problem.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಖರ್ಚು ಸರಕಾರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಇತ್ತು. ಅದು ಏನಾಯಿತು ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—There is a request. It has got to go through the Finance Department. You know it all depends upon the overall financial position of the State. All that has to be considered. The Education Department would like to provide quarters to teachers of Primary Schools as also buildings. It has to be considered with reference to the availability of finances.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—It is a very good suggestion.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಶೇಕಡಾ 85 ರಷ್ಟು ಕವರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಸರಕಾರದ ನೀತಿ 10 ವರ್ಷದಿಂದ 14 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಕಟ್ಟಡದ್ದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಬೇಕು, ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೂಮು ಇರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ 90 ಭಾಗ ಕವರ್ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. 30-40 ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ 100–120 ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮೇಷ್ಟರಿಗೆ ಮನೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡೋಣ.

1–30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಂಟ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಷೆಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಬರೀ ಗಾರೇ ಕಟ್ಟಡವೇ ಆಗಬೇಕು, ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಟೈಲ್ಸ್ ಕಟ್ಟಡವೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೀರಿಯಸ್ ವ್ಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಬಿಟ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಟೈಪ್ ಡಿಸೈನ್ ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಛೇಂಜ್ ಮಾಡೋಣ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎನ್ನುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವುಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮುರುಕಲ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಮಾಸ್ ಸ್ಕೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮಾಡೋಣ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—In addition to this, under Crash Programme for Rural Employment, 112 Primary Schools were sanctioned during the year 1971-72. As this was the fag end of the year, the scheme has been permitted to continue during the year 1972–73. The Government of India have also been requested to sanction Rs. 1.80 crores for construction of 6000 class rooms under S. S. R. E. Scheme. Similarly, for construction of High Schools a sum of Rs. 8 lakhs has

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

been provided during the year 1971-72 and the same amount has been provided in the current budget *i.e.*, 1972-73. So far as the assistance provided to the construction of Primary School buildings, which was at Rs. 1,000 per class room, has now been stepped up to Rs. 2,000 per class room. Government's contribution is also supplemented by the Local contribution, contributions from the Village Panchayat and Taluk Boards. The magnitude of the problem is colossal and the Government have been making systematic and sustained efforts each year by making suitable provision in the Budget to tackle this problem.

Grants to commerce Institutions

Provision has been made to sanction grants to Commerce Institutes as per grant-in-aid rules approved in G. O. No. ED 102 GCE 65 dated 25th November 1966. Grants are given to the Commerce Institutes on the basis of the number of candidates presented for the Commerce Examinations for the first time at the rate of :

English Typewriting	Senior	Rs. 3 per candidate
do	Junior	
English Shorthand	Senior	
do	Junior	
Kannada Typewriting	Senior	Rs. 5 per Candidate
do	Junior	
Kannada Shorthand	Senior	
do	Junior	
Kannada Shorthand Prof.		Rs. 5 per Candidate
Kannada Typewriting Prof.		
English Shorthand Prof.		
English Typewriting Prof.		
Theory Subjects		
Junior and Senior Grades		

Only very few institutes are eligible for these grants as per rules. The amount of grant-in-aid payable shall be equal to 75 per cent of the net deficit subject to a ceiling of Rs. 400 per annum.

As most of the Commerce Institutes are not incurring loss, they are not eligible to claim grants.

Assistance to buy Kannada Typewriters to Commerce Institutes

In the current budget a sum of Rs. 10 lakhs is provided under the head 'Development of Kannada.' One of the schemes under contemplation to be brought under the ambit of the Budget provision

is assistance to Commercial Institutes which buy Kannada Typewriters. Commercial Institutes which buy Kannada Typewriters. The quantum of assistance and the nature of Institutions which would be entitled for such assistance is under the active consideration of Government.

Incentive to learn Kannada Shorthand and Typewriting

With a view to encourage the learning of Kannada Typewriting and Kannada Shorthand, sanction has been accorded in Government Order No. ED-5-GCR-71, dated 31st August 1971 for 200 scholarships annually from 1971-72 onwards at a total cost of Rs. 25,000. This is a continuing scheme and if the demand for scholarships under this scheme were to increase, suitable provision will be made to correspondingly enchance the number of scholarships. ಕಾಮರ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಯಾವ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹಲಗೇಗೌಡ.—ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಅದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆ ಫರ್ಮ್‌ಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡ ಟೈಪರೈಟರ್‌ನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ.

Playgrounds to Students.

So far as Educational Institutions under the control of the Director of Technical Education, *i.e.*, Polytechnics and Engineering Colleges and so far as Government Colleges under the control of the Director of Collegiate Education are concerned, adequate play-grounds are available and are provided. It is only in highly urbanised places like Bangalore and in respect of institutions already in existence, provision of playgrounds would become difficult considering the colossal cost and the resistance that may be met with if the necessary lands are to be acquired. In respect of providing playgrounds to institutions coming under the jurisdiction of the Director of Public Instruction, there is provision to grant financial assistance to aided schools to improve their playgrounds. The problem is not so acute in rural areas. From the Directorate of Youth Services, assistance has been given in the past to Youth Clubs and Voluntary organisations to acquire playgrounds and to develop playgrounds. Government have also in principle accepted the scheme for construction of stadium at all district headquaters at a cost of Rs.10 lakhs provided 50 per cent of the cost plus land is made available by the

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ)

local community. Already two such schemes—one at Belgaum and another at Bellary is under consideration. Apart from this the Government of India is also giving assistance on 50 : 50 basis for construction of utility stadia at all district headquarters. Therefore, sufficient attention is paid forgiving facilities for play grounds both for students as well as for nonstudents.

Sri B. B. SAYANAK.—There are playgrounds. But Government is encroaching the playgrounds for construction of buildings. Even in Belgaum Government is encroaching on the playgrounds and canstructing building.

Sri T. R. SHAMANNA.—I thank the Government for giving detailed reply for my cut motions. I only wanted to draw the attention of the Government.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—No provision is made in the Budget for Youth Welfare activities, is the observation made by Sri Bangarappa. Provision has been made for this item at a total amount of Rs. 54,33,000 which may be seen at pages 204 and 207 in the Budget.

Norms for starting of colleges

The P. U. E. Board has evolved norms for starting and recognition of Junior Colleges. Whenever requests are received for permission to start junior colleges or to up-grade the existing Higher Secondary Schools, a Commission is appointed to visit the schools to know the existing facilities available by way of building, equipment and make suitable recommendations. On the basis of the recommendations of the Commission and on the advice of the PUE Board, the Government ultimately takes a decision regarding starting of Junior Colleges.

Sri B. B. SAYANAK.—You have stopped the composite Junior Colleges, their salary grants.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I told you, the matter is under active consideration. I think the Institutions may expect a reasonable grant.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕೆಲವರಿಗೆ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ರೆಕಗ್ನಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕಮೀಷನ್‌ರವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು 320 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ 220 ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದುದನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri Sirdesai referred to the question of certificate for admitting children for Primary Schools. This question is engaging the attention of the Government and it is expected that orders would be issued shortly.

Regarding grant-in-aid to newly converted private Higher Secondary Schools to Junior Colleges, this matter is under active consideration of Government.

Sri Yahya referred to the starting of Primary Schools in the interior parts of North Kanara District. The Government of India in the Planning Commission have set a target of universalisation of Primary Education by 1974-75. The scheme also includes for providing a primary school for every village. The cost is colossal and beyond the immediate reach of the State Government. Unless massive financial aid is received from the Government of India, it will not be possible to achieve the target. However, Government of India have expressed their earnest efforts to achieve the targets by 1974-75. It would be possible to accelerate the starting of primary schools in all school less areas after such assistance is received from the Government of India.

ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ಸನದಿ.—ಎಲ್ಲಾ ಹೈಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಮೀಷನನ್ನಿನವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬಂದರೆ ಕಾರು ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿಯದೆ ಅಲ್ಲೇ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ಕೂಲ್ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಯಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮನ್ನೇ ದೂರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. To enforce the Provisions of the Compulsory Primary Education Act, penal action has been provided in the Act. But it is considered that it would have more lasting effect to resort to persuasive methods rather penal methods. It is with this end in view that school betterment committees are formed.

During the 25th year of the Celebrations of India's Independence, it is proposed to undertake a massive drive for enrolment and during the IV Five-Year Plan, providing for "School Mothers" who would act as a limb of the school to bring in more children, is also contemplated.

In addition to this, Midday Meals Scheme, Free Distribution of Text-Book and Uniforms are also introduced as an incentive to bring in more and more children to the Primary Schools and thereby every effort will be made by persuasive means rather than by coercive means.

It was stated that several appointments are made in the University for temporary period for one or two months or some time six months. *Ad hoc* appointments for short periods are being made in teaching departments of the University because the process of advertising the posts and filling them up on a regular basis was held up for want of

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್)

approval of the Academic Council to the qualifications to be prescribed for these posts. It is only recently that the Academic Council and the Syndicate have approved these qualifications. Posts in the University Visvesvaraya College of Engineering have already been advertised and those in the Central College are likely to be advertised very soon. Once regular appointments are made, there will be no need to make *ad hoc* appointments for short periods.

It was also observed that University insists on everything being routed through the Principal, Central College. It would not be correct to say there is insistence on everything being routed through the Principal, Central College. In matters having a bearing on administration or requiring departmental co-ordination, however, there is insistence that correspondence be routed through the Head of the Department and the Principal. For instance, applications for leave or requests for deputation to Seminars, etc., are among matters in regard to which it is not advisable to entertain letters directly.

There was a remark that sufficient encouragement is not given to Kannada in the University. It would not be correct to say that sufficient encouragement has not been given to Kannada in the Bangalore University. The following are some of the high lights of what has been done by the University towards development and encouragement of Kannada :

1. The Kannada Adhyayana Kendra of the University has brought out eight books during the last two years containing the result of the research conducted by the Kendra .—

2. The Kannada Adhyayana Kendra is currently engaged in three projects :

(*a*) Preparation of a short history of criticism ;

(*b*) Preparation of glossary of folk lore terms ;

(*c*) Preparation of a dialect dictionary

3. The Kannada Adhyayana Kendra is building up a collection of valuable Kannada manuscripts ;

4. During the last two years, two Seminars have been held by the Kendra. They were on (i) Trends in modern Kannada poetry ; and (ii) Tradition and experiment in Kannada Drama.

5. The Department of Publications of the University has brought out 74 books. These include text books (49) brought out under the guidance of the Kannada Text books Committee and other books including those based on the Extension Lectures organised by the Department and general publications.

6. Kannada has been introduced as an alternative medium of instruction at the degree level. Even those students who have opted for the English medium are Permitted to answer questions in Kannada at the University examinations. The other suggestions will be certainly noted and considered. After all, the hon. members should not forget that we are dealing with human material. We cannot import anybody from outside. The existing state of affairs is what it is. It has got to be upgraded and improved. I can assure the House that Government will put forth its best efforts to see that purity in the Administration is brought about.

I suppose I have covered almost all the points raised in the course of the debate.

Sri C. M. ARUMUGAM.—The reply with regard to the Demand on Education was like that done in the Primary and Middle Schools where set questions are answered by children. The Education Minister has only answered the questions raised in cut motions. I am sorry to say that he has not replied to the various other points raised in the course of the debate by Members. We are not here to hear questions and their answers prepared by the Department. We have spoken for two days on the Demand on so many matters, for which no reply has come.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I have spoken on general questions of policy in the Education Department. The appointment of a Head Master or a Principal is an individual matter which will be looked into.

Sri C. M. ARUMUGAM.—We will call the Education Minister in future as 'Minister for Questions and answers."

Sri A. R. BADARINARAYANA.—He should not make such allegations. I have tried to be exhaustive.

Sri C. M. ARUMUGAM.—There was lot of criticism on the officer in charge of the State Public Library Authority and its working and the Minister has said nothing about them.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಾತೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—It is such a vague allegation that it is very difficult to answer.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಪ್ರೀ ಪ್ರೈಮರಿಯಿಂದ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ವರೆಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಡೀಲಕಗೆ ಟ್ರಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—The question of nationalisation is at the level of Primary Education, High School Education and the University. It is a very serious matter and it has got to be gone through in great detail. Here and now I cannot make a statement saying what the policy of the Government is regarding nationalisation. It requires some time to apply our mind and come to a decision.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಸ್ಟೇಷನರಿ ಬಗ್ಗೆ, ಲೈಬ್ರರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆಯೇ ?

Sri A. R. BADARINARAYANA. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. The hon. member has stated that there are some serious irrigularities. But it is not as if everything has got to be replied. The comments are noted and action will be taken on them. If the Hon'ble Speaker would be pleased to permit me to allow additional time to reply on each and every point raised by the hon. members. I am prepared to speak for another two hours. In fact, information was asked about a Principal, sanction of increments to some category; appointments of somebody, etc. Now I can only deal with questions of policy.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಮಹಿಳಾ ಅಥವಾ ವುಮನ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Certainly the suggestion will be considered.

Sri C. M. ARUMUGAM.—The Hon. Minister always says that our suggestions will be considered.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I cannot reply in the manner in which the hon. Member wants.

Sri C. M. ARUMUGAM.—We have raised substantial issues like the recommendations of the Special Officer, Sri A. C. Deve Gowda and the educational policy.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—The Government had not made up its mind about it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಈಗ ಅನೇಕ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ತರಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಇವೆ. ಖಾಸಗೀ ಜನರು ನಡೆಸತಕ್ಕವುಗಳು ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಯಾರೇ ಏನೊಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವಿನ್ನೂ ಶೇಕಡ 25 ಅಥವಾ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲಿಟರಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ತಾವು ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಹಂತವಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. This kind of arrangement ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಹಂತದಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಂತದವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಮ್ಮ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಬಂದಿದ್ದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು, ಈ ಆಶ್ವಾಸನೆಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡೋಣ, Nationalisation is not a small issue. ಈಗ ನ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

I request the Government to spell out their educational policy. We have raised several issues including the educational policy and Sri A. C. Deve Gowda's recommendations. The hon. Minister has not replied to them. He has simply read out whatever the officers have replied to the cut motions. That was why I kept quiet allowing him to say whatever he wanted to say by way of reply. It appears that the Hon. Minister is not ready so far as the other questions raised by members are concerned.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—There is no time; otherwise I would have replied to all the points.

Sri D. DEVARAJ URS.—May be that some hon. Members are not satisfied with the reply.

Sri C. M. ARUMUGAM.—It is no reply at all. Is reading some questions and answers reply ?

Sri D. DEVARAJ URS.—So far as the policy for the next year is concerned, it is an extension of the policy of the previous Government. With regard to future policy, if we want to strike a new path, it would involve crores of rupees. What I am saying is that the present policy is based on the quantum of money that is made available. With regard to nationalisation of secondary and primary education, we have

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

to take into account the present position of the budget. If the hon. Members are willing to go with the Government in so far as raising resources are concerned, we will gladly hasten this nationalisation policy.

MADAM SPEAKER.—I will now put the Demands to the Vote of the House. The question is :

> " That a sum not exceeding Rs. 59,79,82,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1973, in respect of Demand No. 17 'Education ".
>
> " That a sum not exceeding Rs. 1,78,20,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1973, in respect of Demand No. 37 'Stationery and Printing ".

The motion was adopted.

The House will now adjourn and meet on Monday, 3rd July 1972, at 1-00 P.M.

The House adjourned at Two of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, 3rd July 1972.